

Stališča SVIZ Slovenije do revizijskega poročila Računskega sodišča o »Delovni obveznosti učiteljev v osnovnih šolah«

A) Splošno

1. SVIZ Slovenije se bo kot socialni partner **aktivno vključil** v predvideno iskanje rešitev in oblikovanje sprememb predpisov glede ureditve delovnega časa učiteljev, kar bi lahko bila posledica revizijskega poročila Računskega sodišča na temo »Delovna obveznost učiteljev v osnovnih šolah«.
2. Urejanje različnih vidikov delovnega časa spada poleg urejanja plač in drugih prejemkov med najbolj tradicionalne vsebine normativne pristojnosti socialnih partnerjev, zato ga je treba urediti **v kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja (KPVIZ)**. SVIZ zastopa veliko večino strokovnih delavcev v izobraževanju, zato upravičeno pričakujemo, da bodo rešitve o ureditvi delovnega časa usklajene s SVIZ-om kot **ključnim socialnim partnerjem**. Zagovarjamo stališče, da se o priporočilih Računskega sodišča **avtonomno** opredeljujejo socialni partnerji. Vključitev drugih deležnikov na strani Vlade RS je v njeni presoji.
3. Glavni odbor SVIZ pooblašča Izvršilni odbor SVIZ, da imenuje predstavnike SVIZ v Delovno skupino za pripravo rešitev delovnega časa v izobraževanju. Sestava delovne skupine, kot jo predlaga Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), ni ustrezna, zato bo SVIZ zahteval številčnejšo vključitev predstavnikov učiteljev. V nasprotnem primeru v delovni skupini ne bo sodeloval.

B) Opredelitev do ključnih priporočil Računskega sodišča

1. Osemurna prisotnost na delovnem mestu

SVIZ zagovarja stališče, da administrativno določena **osemurna prisotnost** učiteljev na delovnem mestu ni niti smiselna niti sprejemljiva. Z ugotovitvijo, da učitelji del svojih nalog opravijo na domu, se temu stališču pridružuje tudi Računsko sodišče.

2. Enotna ureditev delovnega časa

Mnenje poročila Računskega sodišča, da je treba delovni čas učiteljev **urediti enotno in istočasno** za osnovne, srednje in višje šole (obseg enotne ureditve – npr.: opis del, vrednotenje del, evidentiranje, razporejanje, nadziranje), se uresniči v KPVIZ.

3. Neenakomerna razporeditev delovnega časa

V KPVIZ se delovni čas učiteljev uredi kot delo v **neenakomerno razporejenem delovnem času**. SVIZ nasprotuje spremembam trenutno veljavnih tedenskih učnih obveznosti, kot so opredeljene z ZOFVI, in spremembam maksimalnih tedenskih učnih obveznosti kot posledici neenakomerne razporeditve delovnega časa.

4. Delo na domu

Delo, ki ga učitelji opravijo doma, je treba v skladu z delovnopravno zakonodajo v KPVIZ opredeliti kot **delo na domu**.

5. Določitev in trajanje posameznih del in nalog

Kompleksnost izobraževalnega procesa ne dopušča natančne in jasne opredelitve trajanja posameznih del in nalog, ki jih opravi učitelj v pedagoškem procesu. Učitelj je visoko organiziran strokovnjak, ki naj mu sistem opredeli cilje in določi vsebino dela, hkrati pa mu prepusti, da v meri, ki jo dopušča pedagoški proces, **sam upravlja in razpolaga z delovnim časom**. Zato SVIZ vztraja pri stališču, da zahteve Računskega sodišča po *»jasni določitvi posameznih del in nalog, ki sodijo v delovno obveznost, ki jo morajo opraviti učitelji, da prejmejo plačo za polni delovni čas«*, ni izvedljiva. Računsko sodišče neustrezno razume pomen pouka oziroma učne obveznosti, ki ni le ena izmed nalog, temveč je osrednja delovna naloga učitelja.

6. Pravila glede razporejanja in evidentiranja delovnega časa in delovnih obveznosti učiteljev

SVIZ nasprotuje zdajšnji praksi urejanja delovnega časa s t. i. doprinosom. Za takšno ureditev ne obstajajo ustrezne zakonske ali druge pravne podlage.

7. Upravičenost učiteljev do dodatnega plačila za opravljeno delo

Obseg del in nalog učitelja se je z leti vztrajno povečeval in danes krepko presega naloge, ki jih je zakonodajalec prvotno opredelil kot dela in naloge učitelja, ki jih mora le-ta opraviti v okviru svojega rednega delovnega časa. Ni mogoče pristati na tezo sodišča, da se vsa dela in naloge, ki so se tekom let dodatno nalagala učiteljem, avtomatično prelijejo v njihovo redno delovno obveznost. Vztrajamo, da MIZŠ vzpostavi ustrezne pravne podlage za odrejanje dodatnih del, ki ne spadajo v redno delovno obveznost, ter ustrezne pravne podlage za plačilo dodatnega dela učiteljem.

8. Odrejanje in plačilo povečanega obsega dela

Država je dolžna čim prej zagotoviti finančne pogoje, ki bodo omogočili nove zaposlitve mladih učiteljic in učiteljev ter zmanjšanje deleža povečanega obsega dela v skladu s 124. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), ki je v letih krize strmo narasel. Zavzemamo se za ohranitev plačila **povečanega obsega dela** v skladu s 124. členom ZOFVI, kadar pouka v skladu s predmetnikom ni mogoče drugače organizirati. Povečan obseg dela je treba razumeti kot poseben delovnopravni institut, ki odstopa od siceršnje delovnopravne ureditve in je specifičen za področje izobraževanja ter brez katerega ne bi bilo mogoče izpeljati izobraževalnega procesa in organizirati pouka v skladu s predmetnikom.

9. Neprimerno komentiranje sestave svetov šol

Računsko sodišče je s komentiranjem sestave svetov šol in deleža zaposlenih v njih nedvomno preseglo svoje pristojnosti in tako poskušalo vplivati na spremembe v sestavi svetov. SVIZ – tudi za ceno konflikta – vztraja pri zdajšnji ureditvi sestave sveta.

10. Ureditev delovnega časa drugih zaposlenih v vzgoji in izobraževanju

V SVIZ-u pričakujemo, da se bo ob ureditvi vprašanja delovnega časa učiteljev odprlo tudi vprašanje urejanja delovnega časa drugih strokovnih delavcev in tehnično-administrativnih delavcev s področja vzgoje in izobraževanja.